

НАСЛІДКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ НЕЛЕГАЛЬНОГО ВИДОБУТКУ БУРШТИНУ НА ПОЛІССІ

Актуальність даної задачі полягає в тому, що нелегальний видобуток бурштину на Поліссі набув небачених масштабів та з регіональної проблеми перетворився в загальнодержавну. В сучасному світі видобуток бурштину можна назвати однією з основ економіки, яку необхідно раціонально використовувати.

Бурштин – викопна закам'яніла смола древніх вимерлих хвойних дерев, найдавніший коштовний камінь, що використовувався на території України ще в епоху палеоліту і неоліту. Серед викопних скам'янілих смол за фізико-механічними властивостями та хімічним складом виділяються три групи:

- група тугоплавких, в'язких викопних смол, вміщуючих до 8 % янтарної кислоти (сукцинит, руменит, бірміт, симетіт);
- група крихких викопних смол буровугільних пластів (ретинит, геданіт, чемоїніт);
- група м'яких легкоплавких викопних смол четвертинного віку (копал, амбріт).

Територію України умовно можна розділили на три бурштиноносні басейни: Дністровський, Прип'ятський і Дніпровський. Найбільші поклади розсипи українського бурштину знаходиться на Поліссі, а саме в Рівненській області, особливо в Володимирецькому та Сарненському районах. Тут розташовані 3 родовища. Всі вони занесені до Державного реєстру і переведені на баланс держави. «Клесівське», «Володимирець-Східний» – та «Вільні». Запаси родовищ складають понад 145тонн.В зв'язку з цим виникає правова частина питання. Особливо це стосується зацікавленість закону про надра, а саме 4 та 5 стаття першого розділу першої глави. Стаття 4 свідчить про те що надра є виключною власністю Українського народу та Український народ здійснює право власності на надра через Верховну Раду України, всі інші дії вважаються незаконними. А 5 стаття доводить нам, що Державний фонд надр включає як ділянки надр, що використовуються, так і ділянки надр, не залучені до використання. Український бурштин має великий діапазон використання. Починаючи від ювелірних прикрас, закінчуючи виготовленням лінз з бурштинової кислоти .Як наслідок українська держава втратила великі капітали, які б могла отримати від видобутку бурштину.

Внаслідок постійного перебування великої кількості людей величезні площі витопані, засмічені побутовим сміттям

Через усі перелічені наслідки, з'являється ще один не менш важливий, наслідок, це фальсифіковані дані. За даними Польського комітету близько 43 відсотків на подібних виставках, це саме український бурштин, і це не враховуючи продаж чорного ринку так званий обмін «З рук в руки».

Додатково необхідно враховувати деякі негативні наслідки, що пов'язані з погіршенням екологічного стану регіону і є результатом нелегального видобуту бурштину, так як в даному випадку не проводяться додаткові геологічні і геодезичні дослідження та не враховується специфіка місцевості. Перш за все це стосується ґрунтів, які активно засовають копачі. Характерної особливістю ґрунтів в зоні полісся є їх перезволожений стан.. Варто розуміти, що вимивання бурштину, за допомогою помп призводить до фатальних наслідків. Наприклад, за весь час який працюють копачі винищено понад 1000 га хвойного лісу в Волинській, Рівненській та Житомирських областях.

З біологічної точки зору винищується зона проживання багатьох комах, які внесені до червоної книги України, такі як залізний сатир, золотогога андрена, бражник прозерпина, рижа павліноглазка, подалірій та інші . І в результаті окрім рослин та комах пропадають унікальні тварини, які знаходяться на грані вимирання. Тому що окрім їх дому знищують і їжу у вигляді комах.

Для вирішення розглянутої проблеми пропонується:

- по перше внести зміни в законодавство України, які пов'язані з адекватністю розмірів міри покарання в залежності від порушення;

- по друге – це створення нових робочих місць, і підвищення заробітної плати. Це можна продемонструвати на прикладі Рівненської області. В Рівненській області вже є підприємства різного призначення. Ці підприємства виготовляють, машинобудівну, текстиль та харчову продукції, але все ж таки держава зараз має максимально заохочувати нових та молодих підприємців, для створення нових робочих місць. Для підприємств потрібні нові кваліфіковані робітники і як наслідок додаткове інвестування в вищі та середні навчальні заклади. Маємо зазначити що видобуток бурштину можливий на законодавчому рівні, але люди мають розуміти як це робити з мінімальною шкодою для довкілля і в яких масштабах. Окрім того інвестиції в освіту дозволить отримати професії вчених, вчителів, та лікарів, які є досить досить дефіцитними в області бурштинової лихоманки;

- по третє, для відновлення землі та втрачених лісів потрібно дотримуватися встановлених спеціальних правил, таких як:

- створення заповідних територій
- обмежений та законний видобуток
- відновлення ґрунтів, та терміново почати рекультивацію земель і вимагати цього від підприємців.

- по четверте, доцільно було б проведення космічного моніторингу ділянок місцевості, які представляють особливий інтерес з точки зору видобутку бурштину, для оперативного виявлення по дешифрувальних ознаках зон нелегального видобутку та й інших порушень.

Як наслідок, треба зазначити, що через високу якість українського бурштину, він високо ціниться на міжнародному ринку, а проблема бурштинової лихоманки на сьогодні набула непередбачених масштабів і є дуже актуальною та потребує прийняття оперативних мір для її вирішення.

1. Мала гірнича енциклопедія : у 3 т. / за ред. В. С. Білецького. — Д. : Східний видавничий дім, 2004—2013. 2. Червона книга України. Тваринний світ. : – 2009 р. 3. Державна служба статистики України : Електронний ресурс] – Режим доступу <http://www.ukrstat.gov.ua/>